

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621201716
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6621201716.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Evy Dzurikovej v právnej veci navrhovateľa: F. J., narodený XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B., X.. B. XXX/X, štátny občan Slovenskej republiky, zastúpený splnomocnenou advokátkou JUDr. Luciou Filipkovou, so sídlom Advokátska kancelária 974 05 Banská Bystrica, Sládkovičova 26 a manželky navrhovateľa: W.. B. J., rodená A., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX R., N. republiky XXXX/XX, štátna občianka Slovenskej republiky, zastúpená splnomocneným advokátom JUDr. Danielom Pribylom, so sídlom Advokátska kancelária 984 01 Lučenec, Ul. Dr. Vodú 18, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletému dieťaťu : N. J., narodený XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Lučenec číslo konania 8P/20/2021-220 zo dňa 19.01.2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/20/2021-220 zo dňa 19.01.2022 vo výrokoch II. až VIII. z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

II. Odvolanie navrhovateľa smerujúce voči výroku I. o d m i e t a.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Lučenec (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol : „I. Manželstvo navrhovateľa: a manželky navrhovateľa F. J., rodený J., narodený XX.XX.XXXX: W.. B. J.vá, rodená A., narodená XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 27.10.2018 v S., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu S., zväzokB., ročník XXXX, strana XX, por. č. XX r o z v á d z a .
II. Súd na čas po rozvode z v e r u j e maloletú B. U., narodenú XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky B.. Právo oboch rodičov maloleť dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok zostáva zachované.
III. Otec F. J., narodený XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej N. sumou 150 Eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

IV. Otec maloletého dieťaťa F. J., narodený XX.XX.XXXX j e o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletou N. J.vou, narodenou XX.XX.XXXX každú prvú a tretiu sobotu kalendárneho mesiaca v čase od 10.00 hod do 18,00 hodiny, každú druhú nedeľu v kalendárnom mesiaci v čase od 10,00 h do 18,00 h bez prítomnosti matky W..XX.XX.XXXX., narodenéj Y.. Otec dieťa v určenom čase od matky p r e v e z m e v mieste bydliska maloletého dieťaťa a v určenom čase po ukončení styku dieťa matke o d o v z d á v mieste bydliska maloletého dieťaťa.

V. Matka j e p o v i n n á dieťa na styk s otcom riadne a včas pripraviť a otcovi ho odovzdať.

VI. Rodičia maloletého dieťaťa s ú p o v i n n í v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť v stanovenom čase uskutočniť, oznámiť si navzájom túto skutočnosť najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku, inak bezprostredne po jej vzniku. V prípade závažných dôvodov na strane dieťaťa j e e matka p o v i n n á poskytnúť otcovi náhradný termín jeho styku s maloletým dieťaťom v rovnakom časovom rozsahu.

VII. Súd u k l a d á maloletej N. J.vej, narodenej XX.XX.XXXX, jej rodičom:M., narodenému XX.XX.XXXX a matke W.. B. J.vej, narodenej XX.XX.XXXX výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa sociálnemu a psychologickému poradenstvu v Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec a absolvovať konzultáciu so psychológom v intervaloch podľa jeho určenia za účelom zabezpečenia rozvíjania vzájomného vzťahu medzi rodičmi, zabezpečenia rozvíjania vzájomného vzťahu otca s dieťaťom a jeho prehlbovania, prípadne s cieľom spracovania emočnej záťaže dieťaťa a zlepšenia schopnosti vzájomnej komunikácie rodičov maloletého dieťaťa, po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

VIII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

1.1. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie konštatoval obsah návrhu navrhovateľa na rozvod manželstva, obsah procesných vyjadrení a stanovísk účastníkov konania a uviedol, že navrhovateľ v konaní žiadal manželstvo rozviesť a dieťa zveriť do svojej osobnej starostlivosti a zaviazal matku výživným v sume 200 eur mesačne od podania návrhu, so splatnosťou vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám otca. Styk matky s dieťaťom navrhol ponechať neupravený na dohode rodičov. Okresný súd návrh právne posúdil s poukazom na ustanovenia § 18, § 19, § 22 a § 23, § 24 ods. 1, 4 a 5, § 25 ods. 1, 2, § 37 ods. 2 písm. d/ a ods. 8, § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 a § 76 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej „Zákon o rodine“, alebo len „ZoR“), v spojení s ustanoveniami § 92, § 93, § 94 a § 100 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej „CMP“) a následne rozhodol o rozvode manželstva, o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, o vyživovacej povinnosti otca k maloletej, upravil podmienky styku otca s maloletou na čas po rozvode manželstva, vzájomné povinnosti rodičov týkajúce sa upraveného styku a súčasne súd prvej inštancie uložil výchovné opatrenia maloletej, aj obom rodičom.

1.2. Súd prvej inštancie konštatoval doterajšiu súdnu úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletemu dieťaťu, pretože uznesením č.k. 10P/19/2021-111 dňa 26.04.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15.05.2021 a vykonateľnosť dňa 29.04.2021, nariadil neodkladné opatrenie v znení: „I. Súd d o č a s n e z v e r u j e maloletú U.W., narodenú XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky PhDr. B. J.vej, narodenej XX.XX.XXXX. Otec F. J., narodený XX.XX.XXXX j e p o v i n ý prispievať na výživu maloletej N. J.vej, narodenej XX.XX.XXXX v rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa počnúc dňom doručenia tohto uznesenia. Otec F. J., narodený XX.XX.XXXX j e o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletou N. J.vou, narodenou XX.XX.XXXX každý týždeň v utorok od 13.00 hod. do 16.00 hod. a v stredu od 10.00 hod. do 13.00 hod. v mieste bydliska dieťaťa, v byte na adrese V. XXXX/XX, XXX XX R.. Matka j e p o v i n á maloleté dieťa na stretnutie s otcom riadne pripraviť a odovzdať v určený deň a hodinu v mieste bydliska dieťaťa a otec je povinný maloleté dieťa v určený deň a hodinu vrátiť matke v mieste bydliska dieťaťa. II. Súd návrh otca maloletého dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a . III. Neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k ich maloletemu dieťaťu na čas po rozvode vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 8P/20/2021.“

1.3. Ohľadom návrhu na rozvod manželstva súd prvej inštancie konštatoval, že navrhovateľ a manželka navrhovateľa uzavreli manželstvo dňa 27.10.2018 v D.. Zhodným tvrdením manželov mal súd preukázané, že manželstvo uzavreli po dlhej známosti, z lásky a po tom, čo už žili v spoločnej domácnosti. V tej dobe navrhovateľ vedel, že manželka je medikamentózne nastavená na psychiatrickú liečbu MUDr. K. V., psychiatrickou, trpí diagnózou DG F41.0. a užíva nízke dávky antidepresív, ktoré spôsobilosť matky starať sa o svoje dieťa neovplyvňuje (súd prvej inštancie pri tomto konštatovaní poukázal na č.l. 109 spisu - Správa z kontrolného psychiatrického vyšetrenia matky v pripojenom spise sp.zn. 10P/19/2021). Za trvania manželstva sa narodila maloletá N. dňa XX.XX.XXXX. S rozvodom manželstva manželka navrhovateľa súhlasila. Zhodným tvrdením oboch bolo v konaní preukázané, že už v dobe, keď bola manželka navrhovateľa tehotná, začalo medzi manželmi dochádzať k nedorozumeniam, začali sa hádať a mali rôzne predstavy o manželskom spoložití. Vzťahy medzi manželmi sa postupne tak narušili, že manželka navrhovateľa vyhodila z bytu, ktorý odišiel asi na 3 týždne bývať k svojim rodičom, neskôr sa vrátil a do narodenia dieťaťa manželia spolu žili. Keď sa narodila maloletá N., navrhovateľ sa o ňu po príchode z pôrodnice staral, nocoval pri nej, manželka spávala vo vedľajšej izbe, tvrdiac, že jej vadí, keď dieťa plače. Vzájomné vzťahy medzi manželmi sa nezlepšili, zostali napäté, vzájomne agresívne, viackrát bola privolaná polícia a dňa 28.03.2021 navrhovateľ musel opustiť byt manželky, odovzdať kľúče a odvtedy manželia nežijú spolu.

Ešte v dobe, keď bola manželka navrhovateľa tehotná, sa spolu s navrhovateľom na jej podnet zúčastňovali psychologických intervencií u psychologičky V. Q. B.. Napriek odbornému vedeniu sa nepodarilo odstrániť rozpory vznikajúce medzi manželmi. Súd prvej inštancie potom zhrnul, že od marca 2021 navrhovateľ a manželka nežijú spolu a ani jeden z nich nemá záujem na obnovení spolužitia. Neprechovávajú k sebe citové vzťahy, naopak, tie sú antagonistické a nekomunikujú spolu. Dlhá doba oddeleného spolužitia, nezáujem manželov obnoviť spolužitie a nájsť spoločné riešenie aj v záujme maloletého dieťaťa viedli súd k záveru, že rozvrat, ktorý v manželstve nastal, je trvalý a hlboký, manželstvo neplní spoločenský účel, ani žiadnu zo svojich funkcií a súd manželstvo rozviedol (výrok I. rozsudku).

1.4. Ohľadom s rozvodom súvisiaceho konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva súd prvej inštancie konštatoval, „Navrhovateľ v priebehu celého konania trval na tom, že chce, aby maloletá N. bola zverená do jeho osobnej starostlivosti.“ .. .., „matka naopak, trvala na zverení maloletej N. do svojej osobnej starostlivosti“. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní, s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa, jeho vek, odôvodnené potreby, možnosti a schopnosti oboch rodičov dospel k záveru, že v súčasnosti je nevyhnutné, aby dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá dieťa vychováva, stará sa o neho, starostlivosť je dostatočná a vývoj dieťaťa napreduje. Medzi rodičmi nebolo sporné, že v dobe, keď matka prišla s dieťaťom z pôrodnice, bol to otec, ktorý sa o dieťa staral, vstával k nemu v noci, kŕmil ho, spával s dieťaťom. Otec dokáže dieťa prebaliť, dokáže ho obliecť, upokojiť. Dokazovaním bolo ďalej zistené, že dieťa pravidelne zvykne minimálne jednu noc v týždni prenocovať u starej matky z matkinej strany. Súd uviedol: „Práve z tohto dôvodu a z dôvodu značnej vzdialenosti svojho bydliska, ako aj preto, aby sa aj širšia rodina otca mohli s dieťaťom stretávať, otec v priebehu celého konania trval na tom, že žiada zveriť maloletú B. do osobnej starostlivosti. Súd preto zameral dokazovanie na zistenie, či také rozhodnutie by bolo v záujme dieťaťa.“ Následne potom súd konštatoval, že obaja rodičia majú rodičovské práva, obaja sú schopní maloleté dieťa vychovávať a majú zabezpečené vhodné podmienky na starostlivosť o dieťa. Súd pri rozhodovaní prihliadol na to, že maloletá N. mala v čase rozhodovania iba jeden rok, dieťa síce pozná aj otca, ale nikdy nebolo v prítomnosti iných osôb a už nie v domácnosti otca, pretože nikdy rodičia s dieťaťom nenavštívili domácnosť otca a starých rodičov z otcovej strany. Súd skonštatoval, že cesta dieťaťa do bydliska otca vzdialeného 249 km v súčasnosti nie je v jeho záujme a dieťa postupnými krokmi a s pomocou oboch rodičov musia naučiť na cestovanie do značných vzdialeností, prípadne premiestňovanie z jeho bydliska na iné miesta. Okrem toho súd vzal do úvahy, že rodičia medzi sebou majú konfrontačný postoj, nedokážu spolu komunikovať, nedokážu sa zhodnúť na podstatných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa. Navrhovateľ navyše tvrdil, že mu nevyhovuje ani doteraz upravený styk nariadený na základe jeho návrhu na neodkladné opatrenie. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie rozhodol o zverení maloletej N. do osobnej starostlivosti matke s tým, že právo oboch rodičov dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok zostáva zachované, keďže obaja sú nositeľmi rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu (výrok II. rozsudku).

1.5. Ohľadom úpravy vyživovacej povinnosti súd prvej inštancie konštatoval, že v priebehu konania sa rodičia dohodli na výške výživného a výživné v sume 150 eur mesačne súd považoval za také, ktoré si vyžadujú odôvodnené potreby dieťaťa, možnosti a schopnosti otca s prihliadnutím aj na to, že matka si v súčasnosti plní osobnou starostlivosťou vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, pričom súd zohľadnil aj to, že poberá prídavok na dieťa a rozsah osobnej starostlivosti matky o dieťa je vo finančnom vyjadrení vo výške 30 eur mesačne. Výživným poskytovaným matkou, spolu s výživným od otca a rodinným prídavkom, budú v súčasnosti odôvodnené potreby dieťaťa plne uspokojené. Rodičia sa dohodli aj na tom, že splatnosť výživného bude vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky (výrok III. rozsudku).

1.6. Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd ďalej k záveru, že je potrebné rozhodnúť o úprave styku otca s maloletým dieťaťom, lebo si to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. Komunikácia medzi rodičmi maloletého dieťaťa je problémová, nevedia dospieť ku vzájomnému konsenzu ohľadne styku otca s dieťaťom. Súd uviedol, že kolízny opatrovník navrhol, aby sa styk otca uskutočňoval v dlhších časových intervaloch, aby mal otec možnosť postarať sa o maloleté dieťa, tráviť s ním viac času a podieľať sa tak aj na jeho výchove. Matka súhlasila s tým, že otec sa bude s dieťaťom stýkať bez jej prítomnosti a stotožnila sa s tvrdením kolízneho opatrovníka. Súd potom zhrnul, že v záujme dieťaťa je, aby sa styk s otcom realizoval, pričom otec prejavuje riadny záujem o výchovu dieťaťa, aj o jeho potreby. Okresný súd v rámci odôvodnenia opakovane uviedol, že „otec trval na zverení dieťaťa

do svojej osobnej starostlivosti a prípadne na úprave styku v takom rozsahu, že dieťa bude u neho nocovať.“ Súd pri úprave styku otca s maloletým dieťaťom prihliadol na potrebu udržiavania prirodzeného vzťahu maloletej s otcom, pričom prihliadol rovnako na záujem maloletej, denný režim a potreby z toho vyplývajúce. Zohľadnil útlý vek dieťaťa, skutočnosť, že doposiaľ nebolo zvyknuté na trávenie času bez matky dlhšiu dobu, že doteraz trávilo s otcom len krátku dobu na základe nariadeného neodkladného opatrenia. Okresný súd preto upravil styk otca s maloletou N. každú prvú a tretiu sobotu kalendárneho mesiaca v čase od 10,00 hod. do 18,30 hod. a každú druhú nedeľu v kalendárnom mesiaci v čase od 10,00 hod. do 18,00 hod. bez prítomnosti matky (výrok IV. rozsudku). Takúto úpravu styku okresný súd považoval za vhodnú, sledujúcu predovšetkým najlepší záujem maloletého dieťaťa, s postupnou adaptáciou na nové prostredie (ktoré dieťaťu zabezpečí otec), pričom táto úprava bude postupným a dieťa nezaťažujúcim procesom. Takto určená úprava styku zabezpečí maloletej právo na pravidelný styk s otcom a bude zabezpečené aj právo otca na kontakt s dieťaťom. Zároveň sa stanovila presná pravidlá a pevný režim styku otca s dieťaťom, čo je v záujme maloletej, ako aj jej rodičov. Súd prvej inštancie vyslovil, že takýto model úpravy styku otca s maloletou je za daných okolností pre oboch rodičov kompromisný a pre maloletú priaznivý z hľadiska perspektívy a šance vybudovať a upevňovať vzťah s otcom.

1.7. S ohľadom na rozhodnutie o úpravu styku otca s maloletou okresný súd zároveň matke maloletého dieťaťa uložil povinnosť maloleté dieťa na styk s otcom pripraviť a to riadne, čo znamená primeraným oblečením, obutím, ale aj psychicky, motiváciou tak, aby sa maloletá na styk s otcom tešila a aj ho s radosťou prežívala. Súd prvej inštancie súčasne uložil obojmu rodičovi povinnosť, že v prípade, ak sa styk s maloletou zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, každý z rodičov je povinný oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi najneskôr 24 hodín pred určeným začiatkom styku. V prípade závažných dôvodov na strane dieťaťa je matka povinná poskytnúť otcovi náhradný termín jeho styku s maloletým dieťaťom v rovnakom časovom rozsahu (výroky V. a VI. rozsudku).

1.8. S navrhovanými dôkaznými prostriedkami sa súd prvej inštancie vypořiadal stručným konštatovaním obsiahnutým v bode 31. odôvodnenia rozsudku, kde uviedol : „Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal nariadenia znaleckého dokazovania, aby klinicky boli preukázané predpoklady oboch rodičov na to, akým spôsobom má byť upravený jeho styk s dieťaťom a, aby sa vyjadril znalec k spôsobu akým sa má realizovať styk s tým z rodičov ktorému dieťa nebude zverené do osobnej starostlivosti, tak v súčasnosti tento dôkaz súd považoval za nedôvodný, vzhľadom na útlý vek dieťaťa a na dostatočné dôkazy v spisoch o tom, že súd má zistené všetky potrebné skutočnosti, aby mohol rozhodnúť o umiestnení dieťaťa, ale aj o úprave styku, hoci navrhovateľ v návrhu na začatie konania a aj v priebehu celého konania tvrdil, že styk chce ponechať na dohode rodičov.“

1.9. Súd prvej inštancie v stručnosti odôvodnil aj výrok VII. rozsudku, kedy uviedol, že z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že vzťahy medzi rodičmi sú vážne narušené, rodičia spolu nekomunikujú, matka spolupracuje s Referátom poradenskopsychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec a podrobuje sa psychologickému intervencii. Keďže nedostatok vzájomnej komunikácie medzi rodičmi nemôže byť na ujmu maloletého dieťaťa, súd rozhodol o uložení výchovného opatrenia maloletému dieťaťu a jeho rodičom v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku spočívajúceho v povinnosti podrobiť sa sociálnemu a psychologickému poradenstvu v referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (výrok VII. rozsudku).

1.10. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenia § 52 a § 58 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok VIII. rozsudku).

2. Voči rozsudku okresného súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie. Odvolací súd poznamenáva, že manželka navrhovateľa a matka maloletého dieťaťa, ako aj kolízny opatrovník, sa vzdali práva na podanie odvolania (§ 368 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „CSP“).

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to v rozsahu všetkých výrokov rozsudku (označených ako výrok I. až výrok VIII.), podal navrhovateľ odvolanie, nakoľko ho považuje za nesprávny a to z odvolacích

dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e), f), g), h) CSP a podľa ust. § 62 ods. 1 CMP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP. Odvolateľ namieta nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov v spojitosti s nedostatočne zisteným skutkovým stavom. Namietal, že manželka sa k návrhu na začatie konania napriek opakovaným výzvam konajúceho súdu písomne nevyjadrila a svoje vyjadrenie vykonala až v rámci ústneho prednesu na pojednávaní konanom dňa 06.09.2021, pričom nepreukázala žiadnymi listinnými, ani inými dôkazmi tvrdené výdavky spojené so starostlivosťou o maloleté dieťa a to ani v rámci povinnosti uloženej na záver pojednávania konaného dňa 06.09.2021. Súd tak de facto vychádzal z dôkazných prostriedkov, ktoré popísal v odsekoch 1. až 9. odôvodnenia rozsudku a zistil stav, ktorý konštatoval v odseku 10. odôvodnenia rozsudku, ktorý ale podľa odvolateľa nie je skutočným v zmysle. § 35 CMP. Súd prvej inštancie pred rozhodnutím vo veci samej nevykonal dostatočné dokazovanie na zistenie skutočného stavu vecí, najmä keď zamietol dôkazné návrhy vznesené navrhovateľom - vykonanie znaleckého dokazovania a pripojenie súdneho spisu Okresného súdu Lučenec vedeného pod sp.zn. 6Em/1/2021 o výkon rozhodnutia vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie o zamietnutí týchto dôkazov sú podľa názoru navrhovateľa nezrozumiteľné, nejasné a tým nepreskúmateľné. Odvolateľ zdôraznil, že za účelom zistenia a posúdenia osobnostných, morálnych, sociálnych a výchovných predpokladov rodičov na zabezpečenie výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa v konaní viackrát navrhol vykonať dôkaz znaleckým posudkom. Súčasne tento dôkazný návrh vzniesol aj za účelom odporúčenia znalca v otázke najvhodnejšej formy úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, resp. najvhodnejšej formy úpravy styku v prípade zverenia mal. dieťaťa do výlučnej osobnej starostlivosti matky a súčasne za účelom posúdenia aktuálnych zdravotných rizík matky mal. dieťaťa spojených s ochorením matky, pre ktoré sa podrobuje liečbe u MUDr. K. V., psychiatrická ambulancia. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku (odsek 3. odôvodnenia) uviedol, že v konaní vedenom pod sp.zn. 10P/19/2021 z psychiatrického hľadiska MUDr. K. V. potvrdila, že matka netrpí takou duševnou poruchou, ktorá by znemožňovala starostlivosť o jej maloleté dieťa. K akému dňu bol takto posudzovaný zdravotný stav matky, však nebolo v konaní žiadnym spôsobom preukázané, keďže súd v odseku 3. odôvodnenia rozsudku odkazuje len na sprostredkované informácie od kolízneho opatrovníka. Navrhovateľ zdôraznil, že súd prvej inštancie pochybil, keď nevykonal oboznámenie sa s obsahom súdneho spisu Okresného súdu Lučenec sp.zn. 10P/19/2021, čo je bezpochyby zrejme zo zápisnice o poslednom pojednávaní konanom dňa 19.01.2022 - strana 10. Žiadne ďalšie oboznámenie s dôkazmi súd prvej inštancie na poslednom pojednávaní dňa 19.01.2022 nevykonal, ale z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejme, že na dôkazy - listiny tvoriace súdny spis Okresného súdu Lučenec sp.zn. 10P/19/2021, súd prvej inštancie prihliadal, čo možno považovať za závažné procesné pochybenie súdu prvej inštancie.

3.1. Navrhovateľ, ako otec mal. dieťaťa, opakovane upozorňoval, že matka mal. dieťaťa užíva dlhodobu antidepresívu. Do akej miery môže psychiatrické ochorenie matky aktuálne vplývať deštruktívne na vývoj mal. dieťaťa alebo na psychické zdravie a budúcnosť dieťaťa, súd prvej inštancie vôbec nezisťoval, uspokojil sa v tomto smere len s lekárskou správou MUDr. K. V. z neznámeho dňa, ktorá by mala tvoriť súčasť pripojeného, ale neoboznámeného spisu Okresného súdu Lučenec sp.zn. 10P/19/2021. Odvolateľ namieta, že súd zrejme opomenul, že v zmysle ust. § 217 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP, je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia a preto má odvolateľ za to, že na aktuálny a preukázaný zdravotný stav matky mal. dieťaťa malo byť ako na zásadné kritérium posudzovania záujmu maloletého dieťaťa nesporne prihliadané. Odvolateľ považoval za potrebné uviesť, že dôkazný návrh na vykonanie znaleckého dokazovania uviedol už na prvom pojednávaní konanom dňa 06.09.2021 a opakovane, resp. na ňom zotrval v písomnom podaní označenom ako „Vyjadrenie navrhovateľa vo veci samej - doplnenie skutkových tvrdení“ doručenom súdu dňa 16.09.2021, aj v písomnom podaní označenom ako „Vyjadrenie navrhovateľa vo veci samej“, doručenom súdu dňa 11.10.2021, ako aj v rámci ústneho prednesu na pojednávaní konanom dňa 19.01.2022. V odseku 31 odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie konštatuje, že: „Otec v konaní ničím nepreukázal svoje tvrdenia, že zdravotný stav matky by jej nedovoľoval starať sa o maloleté dieťa.“ V kontexte zamietnutého návrhu navrhovateľa na vykonanie znaleckého dokazovania sa potom citované vyhodnotenie dôkazov, resp. odôvodnenie, prečo súd nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy, javí byť v rozpore so zásadami formálnej logiky, resp. až ad absurdum a možno odôvodnenia rozsudku považovať za nepreskúmateľné, nepresvedčivé a nesúladne so zákonnou požiadavkou podľa ust. § 220 ods. 2 CSP.

3.2. Odvolateľ ďalej namieta, že správanie matky mal. dieťaťa pri súčasnej realizácii styku, je taktiež skutková okolnosť, ktorú mal súd prvej inštancie vyhodnotiť. Na pojednávaní konanom dňa 19.01.2022 zotrval na dôkaznom návrhu, aby súd prvej inštancie pripojil a oboznámil sa aj so spisom Okresného

súdu Lučenec vedeným pod sp.zn. 6Em/1/2021, z ktorého je zjavné aktívne správanie matky mal. dieťaťa, ktorým otcovi bráni v realizácii styku s mal. dieťaťom a nerešpektuje právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie vôbec neuviedol, prečo nevykonal tento dôkaz - neoboznámil so spisom sp.zn. 6Em/1/2021. Súd prvej inštancie skonštatoval len na pojednávaní konanom dňa 19.01.2022, prečo tento dôkaz nevykoná veľmi nepresvedčivým a argumentačne slabým odôvodnením /viď strana č. 10 zápisnice o pojednávaní dňa 19.01.2022/, do rozsudku však žiadne odôvodnenie, prečo nevykonal navrhnutý dôkaz, súd nepreniesol. Napriek dôvodnosti predmetného dôkazného návrhu, súd prvej inštancie tento dôkaz nevykonal bez akéhokoľvek odôvodnenia, ktoré by bolo možné nájsť v napadnutom rozsudku. Súd tak nevykonaním tohto dôkazu o.i. rezignoval na zistenie prístupu jedného rodiča k právam druhého rodiča v rámci doterajšieho priebehu výkonu rodičovských práv a povinností, ktoré sú zrejmé z obsahu súdneho spisu sp.zn. 6Em/1/2021. Absencia akéhokoľvek odôvodnenia nevykonania navrhnutého dôkazu je zjavným porušením ust. § 220 ods. 2 CSP.

3.3. V ďalšej časti odvolania navrhovateľ namietal rozsah a podmienky súdom upraveného styku otca s dieťaťom s prihliadnutím na to, že dieťa sa pravidelne zdržiava najmä počas víkendu (piatok až nedeľa) v domácnosti starej matky zo strany matky mal. dieťaťa. Hoci súd prvej inštancie mohol mať z výpovede matky na pojednávaní dňa 06.09.2021 za preukázané, že na starostlivosti o mal. dieťa sa pravidelne podieľa aj tretia osoba namiesto matky, výchovné pôsobenie otca, ako rodiča, obmedzil nevhodne určenou úpravou styku s mal. dieťaťom bez nočného prespávania, čím de facto aj de iure akceptoval stav, že dieťa nocuje v domácnosti starej matky zo strany matky, ale nemôže nocovať s rodičom - v domácnosti otca. Obmedzovanie rodičovských práv v neprospech otca v tomto smere považuje odvolateľ za neakceptovateľný zásah do jeho rodičovských práv. Nesprávne skutkové zistenia, ktoré následne viedli súd k presvedčeniu o odôvodnenosti zverenia mal. dieťaťa na čas po rozvede do osobnej starostlivosti matky, majú svoj pôvod v neúplnom, nepresnom a nepravdivom opise skutočného stavu veci. Skutočnosť, že aktuálne vzdialenosť bydliska otca od bydliska dieťaťa je 249 km, nemôže bez ďalšieho brániť otcovi v kontakte s mal. dieťaťom, alebo ho výrazne obmedzovať, keďže otec sa napriek tejto skutočnosti na základe uznesenia Okresného súdu Lučenec z 26.04.2021, sp.zn. 10P/19/2021-111 stretáva s mal. dieťaťom každý utorok a každú stredu v určenom čase, pričom odvolateľ citoval právnu vetu judikátu R 25/1970, v zmysle ktorej „Na rozhodovanie súdu o tom, komu má byť zverené maloleté dieťa do výchovy, nemôže mať vplyv len skutočnosť, že rodič, v osobe ktorého sú dané záruky riadnej výchovy dieťaťa, má alebo bude mať bydlisko vzdialené od bydliska druhého rodiča.“ Otec je schopný sa o dieťa riadne postarať, pretože v konaní nebolo sporné, že v dobe, keď matka prišla s dieťaťom z pôrodnice, bol to otec, ktorý sa o dieťa staral, vstával k nemu v noci, krmil ho, spával s dieťaťom. Súd prvej inštancie tiež konštatoval, že otec dokáže dieťa prebaliť, dokáže ho obliecť, upokojiť (viď odsek 31. odôvodnenia rozsudku, strana č. 16). Matka mal. dieťaťa prevzala starostlivosť o dieťa počas noci až po jeho odchode zo spoločnej domácnosti.

3.4. Ďalšou zásadnou odvolacou námietkou navrhovateľa bol poukaz na ust. § 24 ods. 2 veta druhá ZoR, pričom zdôraznil, že na pojednávaní konanom dňa 19.01.2022 predniesol alternatívny návrh na zverenie mal. dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov s tým, že čas, ktorý bude mať mal. dieťa v starostlivosti otec, by bol kratší oproti času, ktorý by v rámci striedavej osobnej starostlivosti pripadal matke (viď strana č. 3, č. 11 zápisnice o pojednávaní zo dňa 19.01.2022). Matka mal. dieťaťa ako preferenčný rodič s inštitútom striedavej osobnej starostlivosti nesúhlasila, preto má odvolateľ za to, že súd mal v rámci dokazovania ustáliť motív (dôvod), ktorý vedie matku osobovať si právo rozhodovať o spoločnom dieťati prevažne sama a „vydeľovať“ otcovi, ako druhému rodičovi s rovnoprávnym postavením, čas a priestor na stretávanie sa s dieťaťom. Až po tomto zistení mal súd zvoliť správny postup na riešenie konfliktnej situácie pri výchove dieťaťa, čo ale neučinil, keďže v napadnutom rozsudku možno konštatovať absolútnu absenciu relevantného odôvodnenia a vyhodnotenia tohto modelu starostlivosti. Naopak, súd prvej inštancie v odôvodnení v odseku 31. /strana č. 16 rozsudku/ nesprávne a zavádzajúco uvádza: „...otec v priebehu celého konania trval na tom, že žiada zveriť maloletú X.X. do osobnej starostlivosti.“, čím možno konštatovať porušenie práva na riadne a presvedčivé odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

3.5. Odvolateľ má za to, že súd prvej inštancie, pokiaľ ide o určenie styku otca s mal. dieťaťom, vychádzal pravdepodobne z vlastnej svojoľnej úvahy, keď autoritatívne rozhodnutie o styku obsiahnuté v rámci výroku IV. rozsudku nekorešponduje s návrhom kolízneho opatrovníka, ktorý je obsiahnutý v jeho poslednom vyjadrení zo dňa 21.10.2021, resp. s doporučením na postupné odlučovanie mal. dieťaťa od matky aj počas noci, obsiahnuté vo vyjadrení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo

dňa 30.09.2021, ani s návrhom matky mal. dieťaťa. Súd svojím autoritatívnym rozhodnutím v otázke zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného rodiča a autoritatívnym rozhodnutím o úprave styku s mal. dieťaťom vytvoril značnú nerovnováhu v starostlivosti oboch rodičov. V súdnej veci autoritatívnym rozhodnutím súdu prvej inštancie vznikol stav, keď dieťa je zverené do osobnej starostlivosti matky a otec je oprávnený sa s mal. dieťaťom stykať prakticky len v rozsahu 3x v priebehu kalendárneho mesiaca, tzn. 3 dni v kalendárnom mesiaci spolu v súčte 24 hodín (3 dni x 8 hodín) bez nočného prespatia. Takto autoritatívne určený styk nemožno vyhodnotiť inak ako reštriktívny, nerovnocenný, nerovnoprávny a zjavne deštruktívny model, ktorý nie je v záujme mal. dieťaťa a vybočuje z miery rozumného usporiadania vzťahov. Odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku považuje odvolateľ z vyššie uvedených dôvodov za nepresvedčivé, arbitrárne, porušujúce ústavou zaručené procesné práva spojené so súdnou ochranou práva, ako aj právo rodiča na rodičovskú výchovu a starostlivosť v zmysle článku 41 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Odvolateľ poukázal aj na to, že už z odporúčania - návrhu kolízneho opatrovníka, ako východiskovej úpravy styku, je zrejmé, že by sa stretával s mal. dieťaťom v podstate každý párný víkend počas soboty aj nedele, čo je 4x do mesiaca, resp. 4 kalendárne dni v mesiaci. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku autoritatívne upravil styk pod hranicou štandardnej úpravy.

3.6. Odvolateľ tak namietal, že súd prvej inštancie rozhodol o úprave styku bez nariadenia znaleckého dokazovania, tzn. bez odborných (skutkových) záverov. Súčasne sa domnieva, že súd prvej inštancie pochybil aj pri aplikácii práva - článku 8 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (vyhlásený pod č. 104/1991 Zb.), podľa ktorého dieťa má právo nielen na zachovanie vzťahov so svojimi rodičmi, ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných záväzkov a článku 5 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý uznáva aj zodpovednosť členov širšej rodiny dieťaťa pri zabezpečení orientácie dieťaťa a jeho usmerňovaní v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami. Reštriktívnou úpravou styku otca s mal. dieťaťom de iure obmedzenou na 3 kalendárne dni počas kalendárneho mesiaca, vždy v čase od 10:00 hod. do 18:00 hod., v spojení s aktuálnou vzdialenosťou bydliska otca dieťaťa od bydliska dieťaťa (Svidník - Lučenec), sa len prehĺbi už existujúca absencia kontaktu (príbuzenských vzťahov) blízkych osôb zo strany otca s maloletým dieťaťom a ďalšie citové strádanie. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolacie dôvody odvolateľ navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Manželka navrhovateľa a matka maloletého dieťaťa k odvolaniu navrhovateľa voči rozsudku súdu prvej inštancie zaslala stručné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že nerozumie, z akého dôvodu podal navrhovateľ proti výroku o rozvode manželstva odvolanie, keďže návrh na rozvod sám podal, súhlasil s ním aj na pojednávaní a súčasne s rozvodom súhlasila aj ona a naďalej na ňom trvá. Taktiež nerozumie, prečo podal odvolanie aj voči výroku o povinnosti prispievať na výživu maloletej sumou 150 eur a či mu je jedno, že matka s dcérou žijú z necelých 30 eur mesačne od apríla 2021. S výškou výživného na pojednávaní súhlasil. Ohľadom výroku o úprave styku otca s maloletou uviedla, že súhlasí s upraveným stykom tak, ako je obsiahnutý v rozsudku súdu prvej inštancie. O dcéru sa stará vyše roka ako najlepšie vie, dcéra napreduje a vyvíja sa, kolízne opatrovníčky tiež dohliadajú na jej zdravý vývoj a starostlivosť.

5. Na vyjadrenie manželky a matky dieťaťa reagoval navrhovateľ taktiež už len stručným vyjadrením, v ktorom uviedol, že manželka navrhovateľa je v konaní o rozvod manželstva právne zastúpená splnomocneným právnym zástupcom (advokátom) a z uvedeného dôvodu nie je povinnosťou odvolateľa bližšie vysvetľovať druhej strane - účastníkovi konania hmotnoprávne a procesné dôvody podaného odvolania, ktoré podľa názoru odvolateľa zakladajú odvolacie dôvody. Pre úplnosť však považuje za potrebné uviesť, že odvolaním boli napadnuté všetky výroky rozsudku okresného súdu, ktoré spolu vzájomne súvisia. V ostatnom trvá na podanom odvolaní a na odvolacom petíte.

6. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa - otca, k vyjadreniu matky maloletého dieťaťa k odvolaniu navrhovateľa, ako ani k následnému vyjadreniu navrhovateľa nepodal, pričom odvolací súd oboznámením sa dôsledne s obsahom predloženého spisu konštatuje pochybenie súdu prvej inštancie, ktorý v rozpore s jeho povinnosťou vyplývajúcou mu z ustanovenia § 373 ods. 3 CSP kolíznemu opatrovníkovi nedoručoval ani odvolanie, ani následné vyjadrenie k odvolaniu a vyjadrenie odvolateľa k vyjadreniu protistrany k jeho odvolaniu. Vzhľadom však na skutočnosť, že odvolací súd na základe odvolacích dôvodov, oboznámiac sa s obsahom spisu, dospel k záveru, že je nevyhnutné napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie, nepovažoval za nevyhnutné vrátiť spis ešte pred samotným vecným prieskumom súdu prvej inštancie na postup vyplývajúci mu

z ustanovenia § 373 ods. 3, eventuálne aj ustanovenia § 374 ods. 1 a 2 CSP za účelom doručenia odvolanie a procesných stanovísk v odvolacom konaní aj kolíznemu opatrovníkovi dieťaťa a to s prihliadnutím na to, že ide o vec týkajúcu sa úpravy pomerov maloletého dieťaťa a to s prihliadnutím na hospodárnosť súdneho konania a záujem na čo možno najskoršom rozhodovaní o pomeroch maloletého dieťaťa. Odvolací súd však zdôrazňuje povinnosť súdu prvej inštancie riadne konať so všetkými účastníkmi konania, pričom konanie o rozvod manželstva je súčasne aj konaním o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva a maloleté dieťa je v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom (§ 31 ods. 2 a 4 Zákona o rodine).

7. V dôsledku odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu vo výrokoch II. až VIII. podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 391 ods. 1 a 3 CSP na ďalšie konanie. Odvolanie navrhovateľa, smerujúce voči výroku I. rozsudku, odmietol podľa ustanovenia § 386 písm. b/ CSP, ako podané neoprávnenou osobou.

8. Odvolací súd sa v prvom rade procesne vysporiadal s odvolateľom vymedzeným rozsahom odvolania, ktorý uviedol, že podáva odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu, do všetkých jeho výrokov (vrátane výroku I., ktorým súd manželstvo rozviedol).

9. Podľa ustanovenia § 355 ods. 1 CSP, proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje.

10. Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

11. Podľa ustanovenia § 386 písm. b/ CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

12. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 355 vymieňuje prípustnosť odvolania, ako opravného prostriedku voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie, pričom však v ustanovení § 359 CSP upravuje subjekty oprávnené podať odvolanie. Odvolanie v zásade môže podať výlučne len strana/účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané, pričom ani špeciálne ustanovenia upravujúce opravné prostriedky v zmysle CMP (§ 59 až 73 CMP) neobsahujú odlišnú právnu úpravu oproti okruhu subjektov, ktoré sú oprávnené opravný prostriedok podať v zmysle CSP. Pokiaľ návrh na rozvod manželstva podal odvolateľ, navyše svoje procesné stanovisko k rozvodu manželstva nezmenil ani v priebehu prvoinštančného či odvolacieho konania a súd prvej inštancie aj rozhodol v súlade s procesnou vôľou a návrhom navrhovateľa- odvolateľa, je nutné mať za to, že navrhovateľ nie je oprávnený podať odvolanie voči rozhodnutiu, ktoré bolo vydané v jeho prospech, v súlade s jeho procesným návrhom a v súlade s jeho procesnou vôľou. Vzhľadom na dikciu ustanovenia § 359 CSP tak odvolanie navrhovateľa, smerujúce voči výroku I. rozsudku, bolo nutné odmietnuť tak, ako to vyplýva z výroku II. tohto uznesenia, ako podané neoprávnenou osobou. Odvolací súd len okrajovo poznamenáva, že jednoznačnú dikciu ustanovenia § 359 CSP a prípustnosť odvolania nemožno preklenúť ani s poukazom na § 100 CMP (spojenie konania o rozvod manželstva s konaním o úpravu pomerov manželov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva).

13. Následne sa odvolací súd zameril na vecný prieskum odvolaním napadnutého rozsudku a to voči výrokom II. až VIII., ako vzájomne súvisiacim výrokom. Po oboznámení sa s odvolacími dôvodmi je nutné priznať relevanciu a dôvodnosť všetkým odvolacím argumentom navrhovateľa.

14. Podľa čl. 4 CMP, súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

15. Predmetnému článku základných princípov a zásad zodpovedajú zákonné ustanovenia § 35 a § 36 CMP, podľa ktorých v mimosporovom konaní súd je povinný zistiť skutočný stav veci. Súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

16. Podľa ustanovenia § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

17. Vychádzajúc z čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

18. Podľa ustanovenia § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

19. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

20. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

21. Odvolací súd konštatuje, že v rámci odvolacej argumentácie navrhovateľ namietal predovšetkým, že súd prvej inštancie pred rozhodnutím vo veci samej nevykonal dostatočné dokazovanie na zistenie skutočného stavu veci, najmä keď zamietol dôkazné návrhy vznesené navrhovateľom - vykonanie znaleckého dokazovania znalcom z odboru psychológia a odvetvia klinickej psychológie detí, klinickej psychológie dospelých, za účelom zodpovedania otázky a odporúčenia, ktorý z rodičov má vhodnejšie zdravotné, osobnostné, morálne, sociálne a výchovné predpoklady na zabezpečenie výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa a taktiež nepripojenie súdneho spisu Okresného súdu Lučenec vedeného pod sp.zn. 6Em/1/2021 o výkon rozhodnutia vo vzťahu k maloletému dieťaťu, z obsahu ktorého majú vyplynúť zásadné okolnosti majúce vplyv na rozhodnutie súdu. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že súd v rámci vysporiadania sa s navrhovanými dôkaznými prostriedkami zdôvodnil, aj to nedostatočne, svoje zamietavé rozhodnutie výlučne len vo vzťahu k navrhovanému nariadeniu znaleckého dokazovania, avšak len vo vzťahu k novej úprave styku rodiča s dieťaťom. V bode 31 svojho odôvodnenia, súd konštatoval: „Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal nariadenia znaleckého dokazovania, aby klinicky boli preukázané predpoklady oboch rodičov na to, akým spôsobom má byť upravený jeho styk s dieťaťom a, aby sa vyjadril znalec k spôsobu akým sa má realizovať styk s tým z rodičov ktorému dieťa nebude zverené do osobnej starostlivosti, tak v súčasnosti tento dôkaz súd považoval za nedôvodný, vzhľadom na útlý vek dieťaťa a na dostatočné dôkazy v spisoch o tom, že súd má zistené všetky potrebné skutočnosti, aby mohol rozhodnúť o umiestnení dieťaťa, ale aj o úprave styku, hoci navrhovateľ v návrhu na začatie konania a aj v priebehu celého konania tvrdil, že styk chce ponechať na dohode rodičov.“ Uvedené odôvodnenie zamietnutia návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania smeruje k záveru, že súd prvej inštancie vyhodnocoval dôvodnosť znaleckého dokazovania len vo vzťahu k posúdeniu najvhodnejšieho spôsobu a úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom, avšak odôvodnenie zamietnutia navrhovateľom v priebehu celého konania navrhovaného znaleckého dokazovania aj vo vzťahu k ustáleniu a preukázaniu spôsobilosti oboch rodičov zabezpečovať riadnu a plnohodnotnú starostlivosť o maloleté dieťa, v odôvodnení rozsudku absentuje. Odvolací súd z procesných podaní navrhovateľa pritom konštatuje, že navrhovateľ navrhoval - a to opakovane a v

priebehu celého konania - nariadiť znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia a odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých za účelom nielen odporúčenia aká forma realizácie styku otca s maloletým dieťaťom je vzhľadom na jeho vek, zdravý psychický a fyzický vývoj a najlepší záujem dieťaťa najvhodnejšia, avšak aj za účelom posúdenie otázky a odporúčenia, ktorý z rodičov má vhodnejšie osobnostné, morálne, zdravotné a výchovné predpoklady na zabezpečenie výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa (č.l. 111 spisu, č.l. 147 p.v. spisu, čl. 213 spisu). Navrhovateľ pritom poukazoval na zásadnú okolnosť, s ktorou sa konajúci súd bude musieť riadne vypoariadať - a to, aby sa smerovalo znalecké dokazovanie najmä za účelom preverenie zdravotných predispozícií matky maloletého dieťaťa vzhľadom na skutočnosti vyplývajúce a konštatované už aj v konaní Okresného súdu Lučenec č. k.9P/19/2021 o nariadení neodkladné opatrenia a to, že matka je evidovaná v psychiatrickej ambulancii MUDr. K. V.. Okresný súd v rámci odôvodnenia rozsudku konštatoval, že : „Navrhovateľ vzhľadom na zdravotný stav matky má obavy o zdravie dieťaťa, aby sa agresivita matky v čase, keď dieťa plače, neobrátila proti dieťaťu.“ V návrhu navyše otec uvádzal aj ďalšie zásadné indicie smerujúce k tomu, aby súd v rámci jeho povinnosti vyplývajúcej mu z čl.6 CMP, v spojení s § 35 a § 36 CMP, postupoval tak, aby zistil skutočný stav veci, keďže súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhli. Okolnosti uvádzané otcom, že matka dieťaťa trpí psychickou poruchou diagnostikovanou ako panická porucha (epizodická záchvatová úzkosť), ktorá sa prejavuje emočnou nestálosťou a preto užíva lieky, ako aj okolnosť uvádzaná v návrhu, že matka už v minulosti mala skratové reakcie, kedy sa nebola spôsobilá postarať riadne o maloleté dieťa (napr. str. 6 spisu - kde otec opisuje, ako po SMS správe od matky, že dieťa plače, našiel po príchode domov plačúce dieťa a matka v byte nebola, vrátila sa asi o pol hodiny s uvedením, že musela sa ísť von vyvetrať, lebo to nezvládala). Tieto tvrdené okolnosti, ako aj lekárske preukázané diagnózy matky, sú okolnosti, ktoré si vyžadujú, aby sa nimi súd skutočne dôkladne zaoberal a dôsledne zavážil navrhované znalecké dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu veci ohľadom aktuálneho zdravotného stavu a osobnostných predispozícií oboch rodičov. Táto otázka je kardinálna ohľadom záveru, čo je skutočne najvhodnejšou alternatívou zabezpečenia všestrannej a plnohodnotnej starostlivosti o maloleté dieťa. Je tak možné stotožniť sa s odvolacím argumentom navrhovateľa, že pokiaľ ide o navrhované znalecké dokazovanie, sú dôvody obsiahnuté v rozsudku súdu prvej inštancie, ktorými súd mal v úmysle zdôvodniť zamietnutie tohto navrhovaného dôkazného prostriedku, nepostačujúce a neúplné vo vzťahu k prevereniu spôsobilosti oboch rodičov zabezpečiť riadny, všestranný a plnohodnotný vývoj maloletého dieťaťa. Pokiaľ je súdu známe, že matka maloletého dieťaťa dlhodobo užíva antidepresíva a je v pozorovaní psychiatrickej ambulancie, je nutné venovať pozornosť obavám otca, respektíve bude nevyhnutné ustáliť v konaní, do akej miery a či vôbec môže psychiatrické ochorenie matky aktuálne (v súčasnej dobe a aj s perspektívou do budúcnosti) vplývať na jej schopnosť zabezpečiť dieťaťu plnohodnotnú a všestrannú starostlivosť. Odvolací súd predovšetkým s poukazom na ustanovenie § 220 ods. 2 vety poslednej CSP konštatuje, že pokiaľ by aj súd prvej inštancie nevhliadol potrebu nariadiť znalecké dokazovanie, má sa náležite a presvedčivo, no najmä úplne (aj vo vzťahu k nariadeniu znaleckého dokazovania týkajúceho sa spôsobilosti oboch rodičov, nielen ohľadom najvhodnejšej formy a spôsobu výkonu styku rodiča s dieťaťom) s navrhovanými dôkazmi vysporiadať a nevykonanie dôkazu riadne zdôvodniť. Taktiež je dôvodný argument odvolateľa, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku síce konštatoval závery z nedatovanej lekárskej správy psychiatricky V.. K. V. o tom, že psychiatrické ochorenie matky nemá vplyv na jej spôsobilosť postarať sa riadne o dieťa, avšak predmetný záver súd prvej inštancie konštatoval zo spisu Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10P/19/2021, pričom odvolateľ správne poukázal na ustanovenie § 217 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP, v zmysle ktorého je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

22. Rovnako vo vzťahu k druhému navrhovanému dôkazu, pokiaľ navrhovateľ žiadal v rámci dôkazných návrhov súd o pripojenie a oboznámenie sa aj so spisom Okresného súdu Lučenec vedeným pod sp. zn. 6Em/1/2021, je z obsahu rozsudku súdu prvej inštancie zrejmé, že v rozpore s ustanovením § 220 ods. 2 vety druhej CSP sa súd prvej inštancie týmto navrhnutým dôkazom a jeho vyhodnotením nezaoberal vôbec. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie vôbec neuviedol, prečo nevykonal tento konkrétne navrhnutý dôkaz, čo je taktiež procesné pochybenie súdu prvej inštancie aj vo vzťahu k tomuto druhému navrhnutému dôkazu.

23. Odvolací súd okrem už konštatovaného však prikladá najväčšiu odvolaciu argumentačnú relevanciu námietke odvolateľa, pokiaľ poukazuje na to, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie nekorešponduje s priebehom konania a s procesnými návrhmi účastníkov konania, pokiaľ súd prvej inštancie (a to opakovane a na viacerých miestach odôvodnenia rozsudku) konštatoval, že navrhovateľ

v priebehu celého konania trval na tom, aby súd zveril dieťa do jeho osobnej starostlivosti (bod 1.1., bod 1.2., bod 31, bod 36. odôvodnenia). V bode 1.2 odôvodnenia súd prvej inštancie konštatoval : „V priebehu konania, na poslednom pojednávaní navrhovateľ tvrdil, že mu nevyhovuje jeho styk s dieťaťom tak, ako bol upravený neodkladným opatrením, trval na tom, že aby bolo dieťa zverené do jeho osobnej starostlivosti, keď by tomu tak nebolo, trval na tom, aby mohlo dieťa u neho nocovať.“ Pokiaľ ide o konštatovanie procesného stanoviska navrhovateľa na poslednom pojednávaní, je nutné uviesť, že uvedené je výslovne v rozpore s obsahom spisu a zaprotokolovanými procesnými návrhmi účastníkov konania. Z obsahu zápisnice o pojednávaní konanom dňa 19. 1. 2022 je zrejmé, že navrhovateľ navrhol zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, uvádzal aj navrhované alternatívne možnosti rozsahu úpravy striedavej osobnej starostlivosti, pričom z obsahu zápisnice z tohto pojednávania je zrejmé, že súd aj dotazoval protistranu ohľadom navrhovanej striedavej osobnej starostlivosti, ku ktorej sa matka maloletého dieťaťa aj vyjadrovala, súd taktiež dotazoval aj navrhovateľa o jeho predstave výkonu striedavej osobnej starostlivosti, teda je zrejmé, že konajúci súd sa týmto procesným návrhom aj zaoberal. Avšak zásadné je, že z obsahu rozsudku súdu prvej inštancie v celom texte odôvodnenia sa žiadnym spôsobom súd nevysporiadal s návrhom na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, ani len neuviedol, že navrhovateľ takúto formu starostlivosti o maloleté dieťa vôbec navrhol, nekonštatoval ohľadom striedavej osobnej starostlivosti žiadne svoje úvahy a ani neaplikoval príslušné ustanovenia Zákona o rodine dotýkajúce sa tejto formy osobnej starostlivosti rodičov o maloleté dieťa. Odvolací súd v tejto súvislosti osobitne akcentuje dikciu ustanovenia § 24 ods. 2 vety poslednej Zákona o rodine, v zmysle ktorej ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, súd má povinnosť vyplývajúcu z predmetnej zákonnej úpravy skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Pokiaľ navrhovateľ podal návrh na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, je zrejmé, že s takouto formou starostlivosti súhlasí a súd prvej inštancie potom mal povinnosť nielen konštatovať v odôvodnení rozsudku, že takýto návrh bol zo strany navrhovateľa v konaní vznesený (čo sa však nestalo), no mal povinnosť vysporiadať sa s ním a skúmať podmienky aj tejto formy starostlivosti rodičov o maloleté dieťa a následne vyhodnotiť, či striedavá osobná starostlivosť v konkrétnom prípade prichádza alebo neprichádza, a z akých konkrétnych dôvodov, do úvahy. Je teda nutné konštatovať, že najzásadnejší a najzávažnejší nedostatok rozsudku súdu prvej inštancie spočíva najmä v tom, že súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia rozsudku úplne opomenul procesný návrh na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, neskúmal podmienky, či bude v konkrétnom prípade striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa a nevyhodnocoval ich. Tento procesný návrh ostal bez akéhokoľvek odôvodnenia v meritórnom rozhodnutí súdu.

24. Po konštatovaní uvedených zásadných nedostatkov rozhodnutia súdu prvej inštancie potom odvolací súd poznamenáva, že vzhľadom na nanovo posúdený skutočný stav danej veci, po skutočne dôkladnom a obozretnom zvážení nariadenia navrhovaného znaleckého dokazovania, s náležitým vysporiadaním sa s navrhovanými dôkazmi v konaní, ale najmä splnením povinnosti vyplývajúcej súdu z ustanovenia § 24 ods. 2 vety poslednej ZoR o návrhu otca maloletého dieťaťa na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, potom bude povinnosťou súdu prvej inštancie, aby nanovo zväžil dôsledne všetky relevantné skutočnosti, ktoré mu vyplynú či už z vykonávaného dokazovania, respektíve pri zohľadnení všetkých skutočností, ktoré v konaní je nevyhnutné vziať do úvahy a nanovo rozhodol o úprave pomerov maloletého dieťaťa, o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze manželstva a o zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti či už jednému z rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a v nadväznosti na rozhodnutie potom nanovo upraviť eventuálne podmienky úpravy styku rodičov s maloletým dieťaťom, ako aj otázku vyživovacej povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu. Je pritom maximálne žiaduce, aby súd dôsledne rešpektoval rodičovské práva oboch rodičov, s prihliadnutím a s akcentom na sledovaný prvoradý a prioritný záujem maloletého dieťaťa a vytvoril optimálnu rovnováhu a proporcionalitu práv a povinností oboch rodičov, pokiaľ aj súd v rámci odôvodnenia rozsudku konštatoval, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa, pričom osobnostné, zdravotné a rodinné predispozície oboch rodičov z hľadiska optimalizácie poskytnutia do budúcnosti maloletému dieťaťu všestrannej a plnohodnotnej starostlivosti a výchovy, budú vecou zváženia a úvahy súdu prvej inštancie.

25. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie, s prihliadnutím na všetky relevantné skutočnosti a nutnosť zistiť a ustáliť v konaní skutočný stav veci, za vecne nesprávne a predčasné. Vzhľadom na vyššie uvádzané dôvody odvolací súd podľa ustanovenia § 389

ods. 1 písm. c/ CSP zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. až VIII.. a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 a 3 CSP vrátil vec prvoinštančného súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie vád neodstráni vady, následkom neodstránenia vád dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).